

פרק תשיעי – כל קרבנות

This chapter presents the legitimate and preferred sources for grain, oil and wine, respectively, to be used as נסכים.

29.9.1

83b (למתא ירקא ירקא שקול) → 85a (משנה א)

1. ואם תקריב מנחת בכורים לה' אביב קלוי באש גרש כרמל תקריב את מנחת בכוריה: ויקרא ב, יד
2. ממושבתיכם תביאו לחם תנופה שתיים שני עשרונים סלת תהינה חמץ תאפינה בכורים לה': ויקרא כג, יז
3. דבר אל בני ישראל ואמרת אליהם כי תבאו אל הארץ אשר אני נתן לכם וקצרתם את קצירה והבאתם את עמר ראשית קצירכם אל הכהן: ויקרא כג, י
4. עד ממחרת השבת השביעת תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה לה': ויקרא כג, טז
5. ולחם וקלי וכרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה עד הביאתם את קרבן אלהיכם חקת עולם לדורתיכם: ויקרא כג, יז
6. והיתה שבת הארץ לכם לאכלה לך ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים עמך: ויקרא כה, ו
7. והפשתה והשערה נפתה כי השערה אביב והפשתה גבעל: שמות ט, לא
8. קרבן ראשית תקריבו אתם לה' ואל המזבח לא יעלו לריח ניחח: ויקרא ב, יב
9. וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה לה' בשבעתיכם מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת עבודה לא תעשו: במדבר כח, כ
10. וחסו שבעת תעשה לך בכורי קציר חטים וחסו האסיף תקופת השנה: שמות לד, כב
11. וחסו הקציר בכורי מעשיך אשר תזרע בשדה וחסו האסף בצאת השנה באספך את מעשיך מן השדה: שמות כג, טז
12. בכורי כל אשר בארצם אשר יביאו לה' לך יהיה כל טהור בביתך יאכלנו: במדבר יח, יג
13. וזה לך תרומת מתנם לכל תנופת בני ישראל לך נתתם ולבניך ולבנותיך אתה לחק עולם כל טהור בביתך יאכל אתו: במדבר יח, יא
14. ולקחת מראשית כל פרי האדמה אשר תביא מארצך אשר ה' אלהיך נתן לך ושמת בטנא והלקת אל המקום אשר יבחר ה' אלהיך לשכון שמו שם: דברים כו, ב

- I א א Bringing communal and personal grain offerings from ארץ ישראל/חוץ לארץ, and חדש/ישן, Rule: all מנחות may come from any land and may be ישן
- b Exceptions: עמר and שתי הלחם – only from new grain, only from ישראל ארץ
- c In any case: they must come from the finest grade;
- i Finest (אלפא) (מכמש?) and זחא (זנוח); next grade is from עפריים;
 - ii Note: they may come from any land, but these were the usual sources
- II ברייתא: dissenting opinion re: exceptions coming only from חדש, עמר ושתי הלחם, brought from ישן, are valid
- a עמר: per v. 1 – even from storage
- b שתי הלחם: per v. 2 – ממושבתיכם – must be from א"י; but allows bringing from storage
- i Challenge: מושבותיכם was already used for “ארץ ישראל only”
 - ii Answer: תביאו indicates even bringing from storage
 - 1 Challenge: תביאו was already used to teach that any חמץ offering is the same ratio – 1 עשרון per loaf
 - 2 Answer: then it would have been sufficient to write תביאו; תביאו implies an additional rule
 - iii Challenge: v. 3 indicates that the עמר must be from ראשית (i.e. חדש)
 - 1 Answer: that is למצוה (ideal) but dispensible
 - iv Challenge: v. 4 indicates that שתי הלחם must be “חדשה”
 - 1 Answer: חדשה teaches (per ר"ע ור"נ) that it must be the first of the מנחות (can't bring מנחה from חדש beforehand)
 - (a) Note: dispute – thus far – is only regarding חדש/ישן;
 - (b) However: ר' יוסי בר יהודה dissents regarding requirement that עמר ושתי הלחם come from ישראל ארץ only...
- III ברייתא: עמר may come from חו"ל – כי תבאו (v. 3) establishes the terminus a quo for the מצוה
- a And: he interprets מושבותיכם (v. 5) as applying in חו"ל → עמר may come from חו"ל, since חו"ל grain is permitted as a result
- IV Side-door raised contradiction to ר"ח: סוגיא רב"ח
- a שקלים ד: א: those who guard wild-grains during שמיטה (to ensure that they aren't cut and are available for עמר) are paid from תרומת הלשכה
- b Contradiction: v. 6 – לאכלה – excludes שריפה as a permitted end of שמיטה fruit
- i Explanation: the עמר has a קומץ, which is burned; if ספיחי שביעית may be used for עמר, how can it be burned?
- c Response (ח"ח): v. 5 stipulates that קרבן העמר is perennial (לדורותיכם) – how can we omit it?
- i Retort (רב"ח): suggesting that we bring it from last year's grain
 - ii Answer: v. 1 establishes requirement of כרמל (soft and ripe)
 - 1 Challenge: then let us bring from last year's כרמל (which was soft and ripe then)
 - 2 Answer: כרמל תקריב (v.1) indicates that it must be כרמל at point of offering
- d Note: the source for the הלכה that the offering must be “fresh” is subject to dispute:
- i כרמל תקריב ד' יוחנן
 - ii ראשית קצירכם ד' אלעזר (v. 3)

- iii *Challenge* (רבה): arguing that ביכורים (v. 1) means barley
- 1 ז"א infers אביב::אביב from v. 7 (מכת ברד)
 - 2 ז"ע derives from "personal obligatory" מנחות – both wheat (חוטא) and barley (סוטה)
 - (a) similarly: צבור must have an obligatory offering from each; שתי הלחם is wheat → מנחת העמר must be barley
 - (b) additionally: if עמר were wheat, שתי הלחם wouldn't be considered "ביכורים" (v. 9)
 - 3 Hence: we see that the reason for עמר being fresh is – ביכורים
 - 4 Rejection: of ר' יוחנן (and ר"ח) that "כרמל תקריב" is the source
- II Tangential discussion: עולא's ruling in re: ביכורים אג: which rules that ביכורים are not brought from inferior locales (e.g. mountain dates, valley fruit) –
- a עולא: if brought, not sanctified (invalid)
 - b *Challenge* (רבה to ר' אחא בר אבא) interpreting קרבן ראשית (about עמר) –
 - i Means: it should be the first of the מנחות, per מנחה חדשה (v. 9)
 - ii And: this must also precede מנחות of שעורים, per חדשה::חדשה (vv. 4, 9)
 - 1 Explanation: this isn't needed for wheat offerings (covered in either one) → apply to barley
 - iii And: it must also precede bringing of ביכורים, per v. 10, even ביכורי שעורים, per v. 11 (מעשיך)
 - iv And: it extends as well to that which grows on its own (not just that intentionally planted) per בשדה
 - v even: that which is atop a roof, in a חורבה, in a planter or on a boat (i.e. not in a field) – per v. 12
 - 1 and: it extends to נסכים and other fruit – מעשיך::מעשיך (v. 11) – in 11b, it refers to fruit etc.
 - c analysis: penultimate clause points to that which is grown on a roof etc. – which cannot be of better quality than "valley-dates" etc. – yet they are considered to be valid ביכורים
 - i defense: the clause about the roof etc. is in re: מנחות, not ביכורים
 - ii challenge: that clause was supported by v. 12, but its proximate v. 13 stipulates אותו יאכל בביתך – but only male כהנים eat מנחות
 - iii answer1: that last line refers to ביכורים, but כל אשר בארצם is in re: מנחות (viz. לך יהיה – only the males)
 - iv answer2 (ר' אשי): both are about מנחות – final clause refers to לחמי תודה (which are eaten by all כהנים)
 - d Note: עולא's ruling is a matter of dispute:
 - i ז"א if he brings inferior fruit (תמרים שבהרים) – not sanctified
 - ii ז"ל they are sanctified, much as a weak animal is still a valid הקדש
 - 1 ז"א's reason: מראשית – implies not all, excluding all but מינים
 - (a) And: מארצך – excludes some parts of the land (mountains for dates etc.)
 - 2 ז"ל uses ארצך to teach מינים (ארץ::ארץ) from ח: דברים – ושעורה – ארץ חטה ושעורה etc.)
 - 3 ז"א agrees, but uses מארצך to generate additional דרשה; ז"ל finds ...מ to be insignificant
 - iii Note: we have one ברייתא which lists roof, חורבה, planter and boat as מביא וקורא, another which has מביא ואינו קורא
 - 1 ז"ל can answer each:
 - (a) Roof: roof of cave, brings and reads (fine ביכורים); roof of house doesn't read
 - (b) חורבה: field which has he did some work on reads; if not, doesn't read
 - (c) Planter: if open to bottom, reads; if not – doesn't read
 - (d) Boat: if made of ceramic, considered like earth and reads; if made of wood – doesn't read
 - 2 ז"א cannot answer – as all agree it is valid ביכורים
 - (a) Defense: there is another opinion – that roof and חורבה bring and read, planter and boat כלל מביא
 - (i) And: he will compare "mountain-dates" etc. to the latter two

III Comment on location of "2nd grade" flour – עפריים

 - a Story: when מרע"ה brought his magic to sorcerers in פרעה's court, they accused him of bringing "flour to עפריים" (a la "coals to Newcastle")